

EMIL CEDERCREUTZIN MUSEO

Museotie 1, 29200 HARJVALTA

p. 044 432 5345

cedercreutzin.museo@harjalvalta.fi

www.harjalvalta.fi/palvelut/museo/

www.facebook.com/emilcedercreutzinmuseo

www.twitter.com/ecmuseo

www.instagram.com/emilcedercreutzinmuseo

Harjalvalta 10.2.2020

Tiedote – vapaa julkaistavaksi heti

RAKAS MARTTA – ELÄMÄNI NUKKE

10.11.2020–25.4.2021 Emil Cedercreutzin museossa

Tiistaina 10.11.2020 Emil Cedercreutzin museossa Harjavallassa yleisölle avautuu näyttely *Rakas Martta – Elämäni nukke*. Näyttely esittelee yleisölle Martta-nukkejen asiantuntijan ja keräilijän Teija Ruuhikorpi-Mäen laajaa nukkekokoelmaa ja suomalaisen Martta-nuken ainutlaatuista historiaa. Näyttely on avoinna yleisölle museon Ilmari-salissa 25.4.2021 saakka.

Martta-nuket ovat laadukkaana käsityönä valmistettuja nukkeja, joita Turun Martat valmistivat myyntiin 1900-luvun alkuvuosista 1970-luvulle saakka. Kun Martta-nukkejen valmistus Turussa alkoi, puuttui Suomesta nukketeollisuus ja kotimainen vastine tuontinukeille. Samaan aikaan Turun Marttayhdistyksessä haluttiin keksiä keino, jolla kaupungissa asuville rouville olisi mahdollista saada lisäansioita. Yhdistyksessä syntyi ajatus nukkejen valmistamisesta ja jo vuonna 1908 Turun Martta-Nukketeollisuus aloitti toimintansa.

Turun Martat alkoivat valmistaa nukkeja, joiden pää ja kädet olivat paperimassaa ja vartalo sahanpuruilla täytettyä kangasta. Muita Martta-nukkeja yhdistäviä piirteitä olivat huolellisesti maalatut kasvat sekä taidokkaasti valmistetut vartalot ja vaatteet. Martta-nuket olivat oman aikansa merkkituotteita, jotka erotettiin muista leluista nukken pääaihiossa, rintalastassa sijaitsevalla punaisella leimalla sekä vaatteisiin liitetyllä pahvimerkillä. Nuket tehtiin käsityönä ja laatuun kiinnitettiin erityistä huomiota. Nukkejen valmistaminen tapahtui osittain verstaassa ja osittain työntekijöiden kotona. Valmistus oli hajautettu prosessi, jossa jokainen siihen osallistunut henkilö toteutti oman osansa nukesta. Jo ensimmäisistä vuosista alkaen nuket puettiin kauniisti ja niiden vaatteiden ompelu oli yhtä tarkkaa työtä kuin nukken vartalon valmistaminen. Nukken nimeäminen oli tärkeää, sillä nimeämisen myötä nukke sai oman persoonansa. Turun Martta-Nukketeollisuus vakiinnutti asemansa nopeasti ja tuli tulevina vuosikymmeninä tarjoamaan arvokasta lisätyötä sadoille kodeille.

Porilainen Teija Ruuhikorpi-Mäki on Martta-nukkejen keräilijä ja nukkeasiantuntija. Nuket ovat kuuluneet hänen elämäänsä 1980-luvulta saakka, jolloin hän suuntasi ulkomaille opiskelemaan nukkejen valmistusta. Ruuhikorpi-Mäki jatkoi kuvataiteeseen ja käsityöhön liittyviä opintojaan myöhemmin Suomessa. Omassa Nukkekamari-yrityksessään hän toimii nukkejen valmistuksen opettajana ja järjestää muun muassa kursseja, joissa valmistetaan itse Martta-nukkejen uudelleenotoksia aidoista vanhoista nukeista, sekä samalla säilytetään nukkeihin liittyvää tietoa ja kulttuurihistoriaa. Vuodesta 1989 aihetta opettaneen Ruuhikorpi-Mäen oma Martta-nukkekokoelma on vuosikymmenten aikana karttunut laajaksi.

Emil Cedercreutzin museossa nyt avautuva *Rakas Martta – Elämäni nukke* -näyttely on kiinnostava tutkimusmatka Martta-nukkejen ainutlaatuisen historiaan. Näyttelyssä esillä on noin neljäkymmentä nukkea Teija Ruuhikorpi-Mäen laajasta Martta-nukkekokoelmasta. Näyttelykokonaisuus sisältää sekä alkuperäisiä että uudempaa tuotantoa olevia nukkeja. Mukaan näyttelyyn on valittu muun muassa tunnettuja, kauniisiin mekkoihin puettuja Bébé-nukkeja, monille rakkaita Pipsa-vauvanukkeja, harvinaisempi Matti-poika, sota-ajan säästönuket Pula-Bébé ja Pikkusisko sekä ompelurasiassa istuva Pelle-nukke. Näyttely esittelee Martta-nukkeja myös aihepiireittäin: esille tulevat omat kokonaisuutensa muun muassa kansallispukuisista, eri ammatteja edustavista ja sota-aihetta kuvaavista nukeista sekä joulun liittyvästä teemasta. Kertomus Martta-nukkejen tarinasta ja siihen liittyvät vanhat valokuvat antavat mahdollisuuden tutustua ja syventyä suomalaisen nukkevalmistuksen mielenkiintoiseen historiaan. Oma osansa näyttelyssä on myös nukkeihin liittyvillä muistoilla.

Näyttely on avoinna yleisölle Emil Cedercreutzin museossa ajalla 10.11.2020–25.4.2021. Tervetuloa!

Lisätiedot ja lehdistökuvat:

Nukkeasiantuntija Teija Ruuhikorpi-Mäki, puh. 040 821 1727, teija.ruuhikorpi-maki@nukkekamari.fi.

Museoamanuussi, tiedottaja Satu Tenhonen, Emil Cedercreutzin museo, puh. 044 432 5350, satu.tenhonen@harjalvalta.fi.